

Alapította

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Ára 1 lej

V. évfolyam 194

1936 november 1.

VASÁRNAP

MAGYARÁG

A csehszlovák hadsereg katonai parádéjában vett részt a király pénteken

Őfelsége négy, Mihály nagyvajda három szarvast ejtett a tegnapi vadászatán. -- A cseh parlament ünnepelte a királyi vendégeket. -- Mihály vajda egy repülőgépet kap ajándékba

Prága, október 30.

Péntek reggel Őfelsége, Benes köztársasági elnök és Mihály nagyvajda a miliováci gyakorlótéren résztvettek a csehszlovák hadsereg katonai felvonulásán. Az uralkodói diszpánoly előtt felvonultak a csehszlovák hadsereg összes csapattestei és különösen a repülők gyakorlatai, valamint a motorizált haderő egységei nyerték meg Őfelségeik tetszését. A katonai díszszemlén a prágai francia katonai attasé is Károly király környezetében tartózkodott. Délben az előkelőségek autón visszatértek Prágába, ahol díszbédén vettek részt. Este a román külvetségen nagy fogadtatáson vett részt az uralkodó.

A tegnapi napon rendezett udvari vadászatán, amely kitűnő időben folyt le, összesen 26 vadat ejtettek. Őfelsége Károly király négy és Mihály nagyvajda három gyönyörű szarvaspéldányt ejtett. A vadászatról visszatérőben az udvari gépkocsit Mihály nagyvajda vezette.

A cseh kormány Mihály nagyvajdának egy Baby típusú repülőgépet ajándékozott. A gép most áll montázs alatt.

A parlament két háza tegnap díszüléssel ünnepelte Károly királyt és Mihály vajdát. A házelnökök nagy beszédben méltatták a román uralkodó családot és kifejezték a cseh nép hódolatát. A képviselők állva hallgatták végig az elnök szavait.

Károly király cseh ezredtulajdonos

Prága, okt. 30.

Benes köztársasági elnök tegnapi rendeletével a pozsonyi 11-es lovasezredet Károly királynak adományozta. Az ezred a mai naptól kezdve Károly román király nevét viseli. Az ünnepélyes aktus a király pozsonyi látogatásával kapcsolatban fog lefolyni.

Prága, október 30.

A Hradzsinban tegnap a cseh cserkészek küldöttsége tisztelgett Őfelsége Károly

király, mint a román cserkészek legfőbb parancsnoka beszédet mondott és kijelentette, hogy a román és a cseh cserkészek együttműködése erősíti a szövetséget. Este

a Nemzeti Színházban diszéladás volt, melyen az uralkodó Benes köztársasági elnök feleségének társaságában, Benes elnök pedig Mihály nagyvajdával jelent meg.

Antonescu külügyminiszter nyilatkozata a kisantant egységéről

Prága, október 30.

Antonescu külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit és előttük meglegedését fejezte ki afölött, hogy a tárgyalásoknak már az első napja eredményes volt. Hivatkozott arra, hogy az államfők részvételével lefolyt tárgyalásokról kiadott hivatalos közleményben is kihangsúlyozták, a kisantant kormányai közötti nézetközösséget és a megingathatatlan egyetértést.

A hivatalos közlemény szerint a megbeszéléseken fenntartották a pozsonyi értekez

leten megállapított magatartást a locarnoi hatalmak közötti tárgyalásokra vonatkozólag. A római csoporthoz tartozó államokkal és Németországgal szembeni magatartásra nézve a két állam magatartását szögezték le ezekben a sorokban

Kihangsúlyozást nyert azonban, hogy a két ország politikája a közeljövőben is teljesen egybehangzó lesz a Jugoszláviával.

Nagyszabásu visszaélést fedeztek fel a postán

Két tisztviselőt letartóztattak

Bucuresti, október 30.

A posta vezérigazgatóságánál nagyszabásu szélhámossgot fedeztek fel. Két tisztviselő, Hagi Stoica és Demetru Calota két postai levélkézbesítő segítségével, mintegy kétszáz embertől állás ígérete mellett, nagyobb összegeket vettek fel és természetesen hitegetéssel és ígéretéssel tartották őket, amikor az állást követelték. Feljelentésre indult meg ellenük az eljárás és le is tartóztatták őket. A bűnügyi hatóságtól

függetlenül a postaigazgatóság is folytatja a vizsgálatot.

Kölcsönt vesznek fel a nyugdíjak fizetésére

Bucuresti, október 30.

Cancicov pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy az állami nyugdíjpénztár 250 millió lejes kölcsönt vegyen fel. A kölcsön kizárólagos célja az, hogy a nyugdíjakat pontosan és idejében fizessék.

"Rumba" ajándékozási akció 5. száma

Egy üdvös rendelkezés!

Állampolgársági bizonyítvány helyett elfogadják a katonai livretet

a munkakönyvek és iparendedélyek becserélésénél

November 30-ig lehet beadni a kérvényeket

Oradea, október 30.

A Munkakamara elnöki tanácsa csütörtök este ülést tartott, amelyen több fontos napirendi ügyet tárgyaltak le.

Givulescu főtitkár közölte, hogy Popescu aradi munkügyi inspektor nagyfontosságú értesítést küldött Oradeára. A miniszterium ugyanis hozzájárult ahhoz, hogy az iparigazolvány és munkakönyv átcserelési kérvényeknél azoknál, akiknek nincs állampolgárságuk, elfogadják a katonai livretet. Nőknél az illetőségi bizonyítvány pótolhatja az állampolgársági bizonyítványt.

A nagyfontosságú rendeletet a Nemzeti Munkásszindikátus felterjesztése alapján adta ki a miniszterium.

A zalai volt ipartestület berendezését a tanonciskolának adta ki használatra a Kamara. Elhatározták még, hogy

a Munkakamara ingyenes román nyelvtanfolyamokat rendez a munkások számára.

A Kamara ezenkívül rövidesen egy muzeumot fog megnyitni, ahol Bihor, Salaj és Satumare megye termelvényeit fogják kiállítani.

November 8-ra Bucurestibe összehívták

a Munkakamarák Uniójának tanácsát. Az oradeai Munkakamara delegátusai az Unióba: Moga Matei elnök, Chis Péter, Mot György, Hentiu Ludovic alelnökök, Muresan Alexandru és Miloin mérnök, a satumarei fiók vezetője.

Tegnap számunkban már közöltük, hogy november 30-ig meghosszabbították a kérvények benyújtásának határidejét. Tegnap is valóságos életveszélyes tolongás volt a Kamaránál, de amikor az elnökség közölte, hogy a határidőt meghosszabbították, sokan eltávoztak.

Foglalkoztunk már azzal, hogy a salontai volt ipartestület nagyértékű zongoráját és más berendezési tárgyait adótartozás fejében poton árért elárverezték. Emiatt Hunyadi Géza volt ipartestületi elnök lemondott a felszámolási bizottságban viselt tagságáról is. Moga Mateinál, a Kamara új elnökénél kiüldöttség járt ebben az ügyben Salontáról és az elnök sürgős vizsgálat elrendelését kérte a pénzügy és munkügyi miniszteriumtól.

A salontaiak szerint ugyanis az adótartozás biztosítva volt a bérek által, az árverés megtartása tehát nem volt jogos.

Ellentámadásba mentek át a spanyol kormánycsapatok és több helységeből kiszorították a felkelőket

Folyik a harc Madrid körül

Madrid, október 30.

A Takol folyó mentén a kormánycsapatok több helyen eredményesen támadták meg a nemzetieket és több községet elfoglaltak.

Burgosi jelentések szerint Mola tábornok előretolta főhadiszállását. A nemzeti csapatok elfogták Del Alba őrnagyot, a kormánycsapatok egyik vezérkari főnökét.

Ellentámadásba mentek át a kormánycsapatok.

Burgos, október 30.

A Madrid körül harcoló nemzeti csapatok mindenütt megerősítik állásukat. A kormánycsapatok egyes helyeken támadásba mentek át. A harcok hevesek.

Jól felszerelt kormánycsapatok.

Madrid, október 30.

Largo Cabanero miniszterelnök, Madrid védelmének parancsnoka, tegnap kiáltványt intézett Madrid lakosságához, amelyben felhívja a lakosságot, hogy az utolsó szál emberig védjék a fővárost. A nemzeti csapatok parancsnoksága megállapítja, hogy a kormánycsapatok felszerelése kitűnő.

Madrid pályaudvarát bombázták.

Burgos, október 30.

A nemzeti csapatok repülői Madrid pályaudvara felett több bombát dobtak le. Az egyik repülőgép abban a pillanatban dobott bombát egy vonatra, amikor az csapatokkal telve utnak akart indulni.

Egy orosz pilóta megdöntötte a magassági világrekordot

Moszkva, okt. 30.

Jumtsev orosz repülő öttönás repülőgéppel 8980 méter magasságra ért el és ezzel megdöntötte 233 méterrel egy francia pilóta által tartott magassági rekordot.

Portugália elismerte a burgosi kormányt.

Lisszabon, okt. 30.

A portugál kormány jegyzéket intézett Franco tábornokhoz, amelyben tudtára adja, hogy a legutóbbi minisztertanács Franco tábornok kormányát tekinti Spanyolország törvényes kormányának.

Erőre kaptak a kormánycsapatok.

Páris, október 30.

A Havas ügynökség jelenti: A kormánycsapatok napok óta várt támadása nagy lendülettel megkezdődött. A támadás már le is aratta első sikereit, amennyiben a kormánycsapatok visszafoglalták Torrejon de Alcazada és Sesena községeket, azokat a harcászati pontokat, melyekről a felkelők csapatai a legközvetlenebbül fenyegették Madridot. A kormánycsapatok most Ilesca ellen indítanak támadást.

RUMBA-JEGY
SZELVENY
Második széria
5
Kivágandó és összegyűjtendő
Kivágandó és összegyűjtendő
Aki a folytatólagosan megjelenő 30 számot összegyűjti, részt vesz a „Rumba”-játékban
1936. október–november

Titulescu Luganóban üdül

St. Moritz, okt. 30.

Titulescu állapotában az utóbbi napokban olyan öröndetes javulás állt be, hogy a volt külügyminiszter orvosai tanácsára szerdán Luganoba utazott üdülésre.

Félméteres hó a Bánságban

Belgrád, október 30.

A verbászi bánságban napok óta havazik. Az erős hóvihar megrongálta a telefonvezetéseket és a Verbász — Belgrád és Verbász — Zágráb vasutvonalakat. A hó félméter magasságu.

Olasz tanszék a budapesti egyetemen

Budapest, október 30.

A kormányzó engedélyt adott arra, hogy a budapesti tudomány egyetemen felállítsák Az olasz műveltség című tanszékét. A tanszéken Mosca Rodolfo padovai egyetemi tanár tart előadást.

Uj maradékos! STEINER

Oradea, Calea Victoriei 3., udvarban.

Egész ruhára, férfi és női kabátokra szövetelek vásznak, damasztok, törülközők, asztalgarnitúrák poton árban.

Rádió a gyorsvonatokon

Bucuresti, október 30.

November hónapban a gyorsított vonatokon új rádió felszerelésekkel fognak kísérletezni. Csak egy bizonyos vidékre és csak az első és másodosztályokban koncesszióba akarják adni a rádiót.

Megalakult az önálló kereskedelmi és iparkamara Salajmegyében

Zalau, okt. 30.

Az utóbbi években a cluji, satumarei és oradeai kereskedelmi és iparkamarák között állandó harc folyt Salajmegyéért. Salajmegyében ugyanis nagyon sok iparos él és többmillió lejre rugó kamarai illeték mind egyik testületnek jól jött volna. A salajmegyei iparosok s kereskedők 15 évig a cluji kamarához tartoztak, 1934-ben azonban Oradeához csatolták a megyét, 1936-ban pedig az új kamarai törvény életbeléptekor Satumarehoz. A salajmegyei iparosság egyik állapottal sem volt megelégedett s Lobontiu Emil dr szenátornak végre sikerült elérnie, hogy a megye önálló kereskedelmi és iparkamarát kapjon. Az új iparkamara, amelynek elnöke Lobontiu Emil dr, alelnöke Ghetie Viktor bankigazgató lett, már megkezdte működését.

2. oldal

„MAGYARSÁG”

1936 november 1.

Eden angol külügyminiszter, a Franciaországgal való együttműködésről

Erdekes felszólalások az angol alsóház első ülésén

Az angol alsóház tegnap tartotta első ülését. Az ülésen a hagyományoknak megfelelően az angol kormány tagjai válaszoltak a hozzájuk intézett kérdésekre. Baldwin miniszterelnök az ülés elején bejelentette a kormány kebeleiben történt változásokat. Elhunyt Collins skóciai miniszter helyére Elliot eddigi földművelésügyi miniszter nevezték ki földművelésügyi miniszternek. Morrison eddigi pénzügyi államtitkár pedig a közlekedésügyi tárcát Hore Belis kapta.

Edward király hozzájárult a kormány alakításához. Eden külügyminiszter bejelentette, hogy Abessziniában, az olaszok által megszállt területeken abesszin törzsek felkelést szítanak.

A gyarmatügyi miniszter jelentést tett a szibériai helyzetéről és bejelentette, hogy közeljövőben személyesen fogja tanulmányozni az ottani helyzetet. A kereskedelmi államtitkár közölte, hogy a be nem avatkozási egyezmény létrejötté előtt, körülbelül huszöt hónapig repülőgépeket és gépjárműveket szállított Spanyolországba.

Ezután Eden külügyminiszter tájékoztatta az alsóházat a spanyol eseményekről. Hangoztatta, hogy az angol kormánynak első pillanattól kezdve az volt a szándéka, hogy Spanyolország területére szigetelje el a harcokat. A be nem avatkozási egyezményt alkalmasnak tartja Európa békéjének megvédésére. A szovjet Portugália és a többi államok ellen felhozott vádjaira nincs bizonyíték. Megelégedéssel állapítja meg, hogy számos felmerült nehézség ellenére, a be nem avatkozási egyezmény érvényben marad. Anglia mindenben egyetértésben jár el Franciaországgal és tudatában van annak, hogy e két demokratikus kormányra milyen felelősség hárul. Az angol külpolitika a francia külpolitikával azonos és a két kormány ragaszkodik eddigi politikájához, a világ békéjének megőrzéséhez. Az angol kormány egyetlen célja a háborús törekvésekkel szemben, biztonsági vasfüggőnyt húzni Európa köré.

Az angol külügyminiszter beszédének nagy hatása volt az angol alsóház tagjai körében.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét

FLOREAL

Haj-regenerator használatával, em tartalmaz semminemű festékanyagot. A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek folytán az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását. **1 üveg ára 60 lei**

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés

A magyar szocialisták támogatják a Darányi kormányt

Erdekes tervek a magyar politikában

Budapest, október 30. Darányi Kálmán miniszterelnök szerdán este fogadta Payer Károly, Györky Imre és Mónus szociáldemokrata képviselőket. A tanácskozás befejezése után Payer kijelentette az újságíróknak, hogy a legjobb beállással távozik.

— Darányi — ugymond — tanúságot tett szociális érzékéről. Behatóan érdeklődött a szociális, gazdasági és munkás kérdé-

sek iránt. Reméljük, hogy a miniszterelnöknek az a törekvése, hogy nyugodt politikai légkört teremtsen, sikerrel fog járni.

A miniszterelnök ezután Sigray Antal, legitimista képviselőt fogadta. Távozásban Sigray kijelentette, hogy a miniszterelnök közlése szerint a közel jövőben pártközi értekezlet lesz, fontos alkotmányjogi kérdések tárgyalására.

Előbb mulatni akartak, azután meghalni

Két romlott ifju éjszakai kalandja

Brasov, október 30. Szokatlan botrány történt tegnap éjjel a város egyik lokáljában. A rendőrséget arról értesítették, hogy a Mihai Viteazul utcái lokálban két nap óta megszakítás nélkül dorbézol két fiatalember, akik gyanusnak látszanak. Catmarciuc komisár egy detektívvél kiszállt a helyszínre, hogy leigazoltassa a fiatalembereket. Azon pillanatban, hogy az ajtón beléptek, a fiatalemberek több revolverlövést adtak le rájuk. A go'yók közül szerencsére egy sem talált. Végül is a személyzet segítségével letartóztatták a dorbézoló ifjoncokat. A nyomozásból kiderült, azután, hogy az egyik fiatalember Petre Brisiu egy ploestii nagykereskedő 20 éves fia, a másik Marin Ionescu mindketten hir-

hedt zsebtolvajok. A fiatal Brisiu bevallotta, hogy megszökött hazulról és elloptott 40 ezer lejt. A pénzt el akarta verni cimborájával, majd mindketten öngyilkosságot akartak elkövetni.

November 8-án alakul meg a munkakamarák uniója

Bucuresti, október 30.

November 8-án ülnék össze Bucurestiben az ország összes Munkakamaráinak elnökei a legfelsőbb gazdasági tanács megválasztására és a Munkakamarák Uniójának megalakítására.

Tilos a kereskedés a vasúton

Bucuresti, okt. 30.

A CFR az utasok régi panaszát orvosolta: betiltotta a vonatokon való koldulást és vándorkereskedelmet. Eltűnnek tehát vonatokról azok a mindenhová befurakodó, kétes alakok, akik cipőpertlitől nadrággombig mindent kínáltak eladásra és csak az utazó közönséget molesztálták és eltűnnek azok a borzalmasan csonka koldusok is, kik gyakran utazgattak ingyen a vonatokon és közben az utasokat valóságos terrorizálták. A CFR rendelete széles körben keltett megnyugvást és egy lépéssel ismét a nyugati színvonal felé közeledett vasutunk.

Negyvenmillió lejt ígérnek a budapesti Svábhegyi Szanatoriumért

Budapest, okt. 30.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy meglehetősen előrehaladott tárgyalások folynak a Svábhegyi szanatorium eladásáról. A szanatorium tulajdonosa tudvalegyően az Angol Magyar Bank amely egy bucurestii érdekeltséggel tárgyal az eladásról. A román csoport 1.250.000 pengő (közel 40 millió lejt) kínál a szanatoriumért. Amennyiben a tranzakció létrejön, úgy a mostani bérlő dr Györki Sándor főorvos — akinek rezsimje alatt a szanatorium kétségkívül nagyon fellendült — előreláthatólag kénytelen lesz elhagyni a szanatoriumot.

Ugyes megbízható

újságárosok felvételnek magas jutalékkal Timisoara részére.

Jelentkezni Timisoara, Piata Ionel I. C. Brătianu (fost Sft Gheorghe) No. 2. I. em.

Rádió műsor

SZOMBAT:

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. — 15 Hírek, időjárásjelentés. 16.45 Előadás. 18 Katonazene. 19 Időszórú anyag. 19.15 Katonazene. 20 Felolvasás. — 20.20 Táncczene. 21 Felolvasás. 21.15 Rádió zenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 22.55 Hírek.

Budapest: 7.45 Torna, utána: Hanglemez. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízelző szolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Beszkárt zenekar. 13.30 Hírek. 14.40 Sztáray Gizi énekel. 15.40 Hírek. 18 Cigányzene. 20 Zongora 22.25 Hírek. 23.20 Mario Luise énekel. 23.40 Operaházi zenekar. 1.05 Hírek.

3 oldal

„MAGYARSÁG“

1936 november 1.

A bűnözők nyomában

— Detektivregegy — 18

— Oh! — gondolta a fehér ember. — Most már az asszony akarja kipróbálni rajtam az erejét! Ugyátszik tartanak tőlem. Kellemetlen érzéseket ébresztett benne ez a gondolat. Azonban mégis kíváncsi volt, miket fog mondani az asszony.

— Tehát különbséget teszel köztem és a többiek között?

— Talán.

— Ha csak azt akarod megismételni, a mit már Hoggh is mondott...

— Nem tudom, mit mondott Hoggh, de azt tudom, mit felelt maga neki.

— Lám! Lám! És én még azt hittem, hogy alszol! Ugyátszik alaposan ellenőriznek itt engem. De folytasd... Magyarázd meg, hogy van az, hogy az én szavaimat jól értetted, az övét pedig nem?

— Azzal nem törődöm, amit ő mond, de a maga szavaival annál inkább. Ha tévedtem volna a maga javára, ez nagy baj volna reám nézve. Ugyanazt mondotta Hogghnak, amit most én akarok mondani magának... tehát...

— Beszélj nyugodtan, nyiltan, én nem vagyok áruló. Egy szót sem fogok elárulni abból, amit mondani fogsz.

— Elhiszem. Azonban sokkal komolyabb dologról van szó, mint gondolja... — Nem szűkítene meg engem?

A férfi megdöbbenve bámult reá.

— Csak ez a kívánságod, semmi több? Ha a férjed hallaná...

— Nekem nincs férjem.

— Hát a vőlegényed, ha úgy jobban teszik.

— Nincs sem férjem, sem vőlegényem. Könnyűgök, szöktessen meg innen! Bárhová menjen is, én követni fogom. Bármilyen nehéz is legyen az utunk, nem fog hallani tőlem egyetlen panaszsózt sem.

A férfi éppen válaszolni akart, amikor Hoggh feltűnt a távolban és integetett, hogy jöjjenek.

Felálltak és lassan megindultak. A lány kétségbeesve mondta:

— Látja, még pihennem sem szabad. Hoggh máris haragszik.

— Nekem ő nem parancsolhat úgy, mint neked. Felőlem haragudhat, ahogy a kedve tartja.

A távolság közöttük és Hoggh között lassan fogyott. A lány arcán izgalom és kétségbeesés tükröződött. A Farkas megkérdezte:

— Akarod, hogy még pihenjünk?

— Nem, akkor ő jönne ide hozzánk. Nagyon ritkán van alkalom, hogy zavartalanul beszélgethessünk. Nem tudok tovább várni, a kétségbeesés szélén állok. Feleljen nekem; öt perc múlva talán már késő lesz: Elvisz magával?

— De hiszen azt sem tudod, hová megyek.

— Nem megy oda, ahová a többiek és nekem ez a fontos.

— Te már egyszer mondtad, mily szörnyű Hoggh a haragjában. Azt hiszed, könnyen, ellenállás nélkül ki fog engedni a kar mai közül?

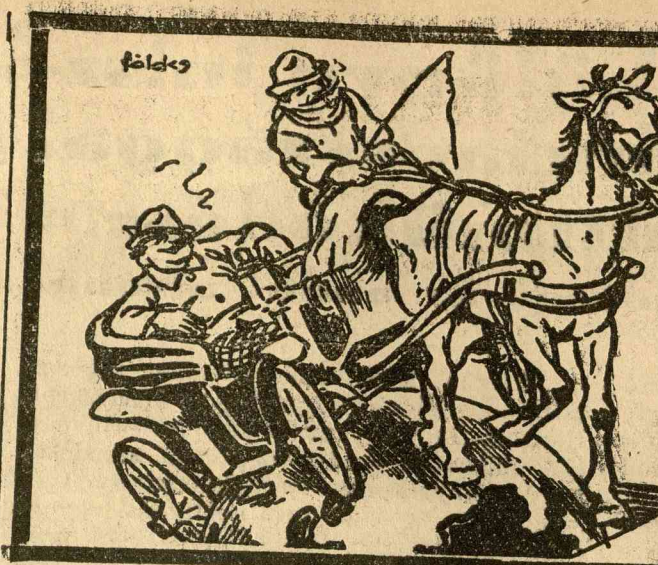
— Egészen bizonyosan mindent el fog követni, hogy elzárja az utam. Megértem, ha habozik ezzel a nagy veszedelemmel szemben...

Egy férfi sem szereti ha kételkednek a bátorságában. A Farkas is gőgösen felemelte a fejét.

— A veszély előtt nem szoktam meghátrálni.

(Folyt. köv.)

4 oldal. „MAGYAR SÁG”
1936 november 1.

Megjeleni

János bácsi

a berlini olimpiá-
szon és a spanyol
polgárháboruban.

Kérje minden ujságárustól
és az összes kioszkokban.

Csendélet

Belőttek egy satu-marei malomtulajdonos házába

Satumare, október 30.

Az elmúlt éjszaka ismét felháborító merénylet történt a gyárnegyed környékén. — Spitzer József malomtulajdonos este 11 óra körül hazafelé tartott a Fabrica-utcában lévő lakására. Nem sokkal a vaggongyár után két alak ugrott elébe és „jidan” kiáltással kést rántottak rá. Spitzer segítségért kiáltott, amire figyelmesek lettek a malom munkásai, akik kiszabadították veszedelmes helyzetéből főnöküket, aki azonban közben több ütleget kapott támadóitól.

Nagynehezen sikerült rendőrt keríteni, de mire az a helyszínre érkezett a merénylők elmenekültek.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a támadók vaggongyári lakosok voltak, akik közül az egyiket elő is állították és megindult ellene az eljárás.

Ugyátszik Spitzerre különösen haragusznak a merénylők, mert az elmúlt héten ismeretlen egyének belőttek a malomtulajdonos házába, de szerencsére a golyó ember életben nem tett kárt és a gépház falába furódott. Valószínű, hogy a revolveres merényletet ugyanazok követték el, akik mámost az utcán megtámadták.

Ideje volna, hogy a rendőrség erélyes intézkedéssel rendet teremtsen és megszüntesse ebben a városnegyedben a texasi állapotokat.

SPORT

Végleges Sepi és Eisenbeisser felfüggesztése

A Vénus berkeiben nagy izgatottság uralkodott a két kiváló játékos felfüggesztése miatt. Sokan revíziót követeltek és remélték, hogy megváltoztatják a szigorú ítéletet. Ezt alátámasztotta az is, hogy a büntetést nem jelentették be hivatalos helyen.

Most azonban megtörtént a Vénusnál az utolsó fórum döntése, Marinescu tábornok, a Vénus elnöke is helybenhagyta a büntetést. Ezzel ratifikálta az egyéves letiltást és azt, most már hivatalosan bejelentik a Szövetségnek is.

Románia felvétele a Középeurópai Kupába

Két csapattal fog szerepelni Románia?

Prágában szombaton ül össze a Középeurópai Kupa bizottsága és ekkor fogják megtárgyalni a kupaküzdelmek új rendszerét. Ez a rendszerváltozás főképpen Romániát érdekli, mert ezen a gyűlésen valóra válhat Románia régi vágya és bekerülhet a Középeurópai Kupa résztvevői közé. Románia a felvételét, mivel Olaszország és Magyarország után most már Ausztria is hozzájárul, mind az öt résztvevő állam javasolja. Így remélhető, hogy Románia a Középeurópai Kupa tagja lesz.

Egyelőre azonban még nem lehet tudni, hogy Románia egy vagy két csapattal vesz-e majd részt. Erre vonatkozólag ugyanis két javaslat van. Az egyik az olasz javas-

lat, amely azt ajánlja, hogy Romániát próbaképpen egy csapattal vegyék be. — A másik javaslat Svájcé, amely azt ajánlja, hogy Románia két csapattal szerepeljen. Svájc javaslatára szerint a Kupában 20 csapat indulna. Az alapító államok három csapattal vesznek részt, Románia és Jugoszlávia 2-2-vel, ezenkívül a Középeurópai Kupa tavalyi győztese. A 20 csapatot két csoportra osztanák. Az első csoportban 12 csapat vesz részt. Két-két csapat a régi tagállamok csapataiból és egy-egy román és jugoszláv csapat. A másik csoportban minden résztvevő állam csapataiból egy-egy és a Középeurópai Kupa utolsó győztese.

A vizsgálóbíró kihirdette az anyagi- gyilkos asszony előtt a letartóztatási végzést

Nagy tömeg gyűlt össze az áldozat temetésén.
Külön cellába helyezték a gyilkost. A család
tagjai gondoskodtak védelemről

Oradea, október 30.

A kültelki anyagi-gyilkosság ügye most már a rendes bírói eljárás sodrába került. Hermann Jánosné, a gyilkos asszonyt ma délelőtt átadták az ügyészségnek. Az ügyész ségen a formalitások elintézése után, Neculescu vizsgálóbíróhoz osztották ki az ügyet, aki nyomban megkezdte a kihallgatást. Hermannét nagyon megviselték az utóbbi órák izgalmai és különösen erős hatással volt rá, hogy a hatóságok nem engedték meg, hogy anyja temetésén résztvegyen. Kétféle érzés lakozik a gyilkos asszonyban. Egyik pillanatban őrzöngő zokogással gyászolja édesanyját, a másik pillanatban pedig gyűlölettel emlékszik rá, aki életük megromtója volt. A déli órákban fejezte be Neculescu vizsgálóbíró Hermanné kihallgatását és azután kihirdette előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést. Hermanné-

ért fogházor jött, aki a gyilkos asszonyt, a járőreket és kíváncsiak nagy érdeklődése mellett, átkísérte az ügyészség fogházába. A fogházban, Ceuca fogházigazgató intézkedésére, egyelőre külön cellában helyezték el a gyilkost.

Kevéssei a fogházba történt átkísérés után jelentkeztek a fogházigazgatónál Hermanné családtagjai, akik bejelentették hogy az asszony élelmézéséről maguk akarnak gondoskodni.

Csütörtökön a boncolás megejtése után az ügyészség megadta a temetési engedélyt öz. Vajda Gáborné elföldelésére. Az áldozat gyermekeinek intézkedésére, egyszeri fakoporsóba helyezték a holttestet, akit délután 4 órakor eltemettek. A temetés idejére óriási tömeg gyülekezett össze a temetőben, mert híre járt, hogy a temetésen résztvesz a gyilkos asszony is, természetesen

a hírek nem bizonyultak valónak, mert ahhoz hogy a gyilkos résztvegyen a temetésen, a hatóságok engedélye lett volna szükséges. A hatóságok azonban elzárkóztak a család tagjai részéről felmerült kívánság elől. Így a temetésen csupán Hermann János, a gyilkos asszony férje és az áldozat két gyermeke vett részt.

A temetés után a család tagjai kimertek a Calea Victoriei 76. számú lakásba, ahol a gyilkosság történt. Megállapodtak abban, hogy a család tagjai gondoskodnak Hermanné védelméről és már tárgyaltak több kitűnő kriminalistával, hogy vállalja el testvérük védelmét. Természetesen az ügyvédek körében is nagy érdeklődéssel kísérik az ügyet, mert hiszen ez az ügy lesz az oradeai esküdtbíró első bűnügye. Hermanné letartóztatásával lezárult az érdekes ügy első felvonása.

Miniszteri értekezlet Djuvara igazságügyminiszter lakásán

A parlament elé kerülő törvényjavaslatokat beszéltek

Bucuresti, október 30.

Tegnap este Djuvara igazságügyminiszter lakásán miniszteri értekezletet tartottak, amelyen résztvettek Inculetz, Nistor Pop Valer, Cancicov miniszterek. A megbeszélésen az igazságügyminiszter által a törvényhozótestület elé terjesztendő törvényjavaslatokat, a miniszteri felelősségről és az

újságíró szervezetről szóló törvényjavaslatokat vizsgálták meg.

Egyébként vasárnapra sürgős értekezletre hívták meg a liberális pártszervezetek elnökeit, a különböző pártszervezetekben felmerült ellentétek tisztázására. Az értekezleten Lepadatu miniszter fog elnökölni és kivüle résztvesznek még az értekezleten Mosoiu, Stefanescu, Goanga és Lobontiu.

Étvágy dolga az egész...

Egytolytában végigevett egy étlapot a jóétvágyu vendég

Egy kaposvári vendéglős gavallériája

Budapest, okt. 30.

Egész Kaposvár csodájára jár egy vastag műhelymunkásnak, aki tegnap fogadásból felállította az éves világrekordját. A fiatal munkás betért egy vendéglőbe és addig evődött a vendéglőssel, míg az kötelnek állt és hajlandónak mutatkozott arra, hogy ingyen adja az alábbi ételeket a munkásnak, ha azokat egyfolytában pihenés nélkül elfogyasztja: egy nagy adag borjupörkölt, hat tányér kocsonya, egy kilogramm libamáj, egy adag szalámi, hat darab kenyér, hat sós kifli és közben három liter bor. A jóétvágyu munkás nagy étvágyának meglehetősen népes nézőpublikuma volt, ami azon

ban nem zavarta az ifjút abban, hogy ki ne jelentse, hogy még tudna enni, ha akadna valaki, aki fizet. Természetesen többen ajánlkoztak, azonban a vendéglős, a következőkkel való félelmében megtagadta a kiszolgálást.

Értekezlet lesz az oradeai városházán a drágaság ügyében

Oradea, október 30.

Dr Bledea László, Oradea város polgármestere szombat délelőtt 11 órára értekezletre hívta egybe a város gazdasági életének vezetőit. Az értekezleten az áruk drágulásának kérdésével fognak foglalkozni és a legutóbbi kormányrendelet alapján megfogják állapítani melyek azok a cikkek, a melyek maximálásra szorulnak.

A Kereskedelmi és Iparkamara, a Munkakamara és a Gyáriarosok Szövetsége egyébként most készítik el a drágasági indexet. Júnus óta nem készült Oradeán ilyen index.

A török köztársasági ünnepségek

Ankara, október 30.

A török fővárosban tegnap ünnepelték a köztársaság kikiáltásának 13-ik évfordulóját. Ataturk Kemal pasa fogadta a csapatok felvonulását. Az ünnepségen résztvette Sztója dinovits jugoszláv miniszterelnök is.

Megjelent az

Országos

**MAGYAR
NAPTÁR
1937. évre**

Mindenki számára nélkülözhetetlen, mert tartalmazza az egész éven át előfordulható összes tudnivalókat, továbbá közli az elmúlt év nevezetes eseményeit írásban és képen.

Ara 10 lei

Kapható bárhol az országban lapunk összes árusítójánál.

Halál a szüreten

Satumare, október 30.

Az ardudi szüreten halálos szerencsétlenség történt. Fecser Károly gazdálkodó szőlőjében dolgozott Bolyai Jakab 65 éves napszámos munkás. Munkaközben a szőlőprés csavarját tartó hatalmas rud az öreg munkás fejére esett, ki koponyaalapú törést szenvedett. Beszállították az ardudi kórházba, de már segíteni nem lehetett rajta, pár órában belül kiszenvedett.

Időjárás

Erős szél, sok helyen eső, havas eső. T hegyeken hó. A hőmérséklet süllyed. Reggeli köd.

5 oldal

1936 november 1.

Felmentő ítélet az oradeai rendőrtisztek ügyében

Viliga komisár merénylete nem tudta bebizonyítani vádjait

Most került tárgyalásra az oradeai tábla előtt Sulan Sándor feljelentése Radovici szigurantafőnök Jonescu rendőrkomisár, valamint Malan Estegar, Freniu Lupatru és Mihut detektivek ellen, akik őt letartóztatása után súlyosan bántalmazták.

Sulan Alexandru ugyanis az Európa vendéglőben garázdálkodott és összeszólalkozott Viliga rendőrkomiszárral, aki őt rendre-

utasította. A veszekedés hevében Sulan kést rántott és megszúrta Viliga komisárt. E merénylet miatt került azután Sulan a rendőrségre.

A törvényszék annak idején nem látta beigazolva Sulan vádjait és felmentette Radovici főnököt és társait.

A tábla második szekciója ma jóváhagyta a felmentést.

Büntény egy demijon miatt

Beteg Craciun és Fritea Iosif Mangiul községi lakosok 1935 novemberének egy szép vasárnapján át akartak sétálni a szomszéd faluban rendezett bál mulatságra. Utazás közben találkoztak a szembejövő Szabó Györggyel.

Fritea felelősségre vonta Szabót egy pálinkás demijon miatt, melyet Szabó Friteától kölcsön kért s amit eltörve adott vissza. Szabó tagadta a dolgot és a két ember csakhamar parázs veszekedésbe kezdett

ami hamarosan tettegességgé fajult. A veszekedésbe Beteg is beleavatkozott. Szabó egyszerre egy karót vett elő az árokból és azzal támadt Friteára. A szerencsétlen ember oly hatalmas ütést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

A törvényszék Szabó Györgyöt másfél évi, Beteg Craciunt 8 hónapi fogságra ítélte. A tábla II. szekciója ma jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

SPORT

Holnap Cao-Amefa Oradeán

A bajnoki szezon közepén vagyunk és a csapatok most már a bajnoki táblázat végleges kialakulását figyelik. Egyelőre a Ripensia van az élen, de előnyt csak több lejátszott mérkőzésének köszönheti és a CAO vagy az Amefa könnyen megelőzhetik. Az a csapat azonban, amelyik vasárnap veszít, — egyúttal lemondhat arról a reményről is, hogy az őszi szezonban az élcsoporthoz foglaljon helyet. Ezzel tisztában vannak úgy a

CAO mint az Amefa vezetői. A CAO tegnap komoly tréninget tartott és ennek az alapján fogják összeállítani a csapatot a vasárnapi találkozóra. A vezetőség nem a nevet fogja nézni, hanem azon lesz, hogy a legjobb formában levő játékosok álljanak ki. Az Amefa mozgósította az egész drukkertáborát és az Amefa hívők ismét különvonaton jönnek át a CAO elleni találkozóra. A mérkőzést dr. Russu cluj-i bíró fogja vezetni.

Ma döntenek Rosiori község telepeseinek kérése fölött

Beszámoltunk már arról, hogy Rosiori község telepesei elakarnak szakadni az anya községtől és önálló községet akarnak alapítani. A vármegye ideiglenes bizottsága bizottságot küldött ki Fildan tincsei tanácsos elnöklete alatt a kérdés tanulmányozására. A bizottság ma délelőtt száll ki Rosiorira, hogy a helyszínen döntsön az ügyben.

— **Pénzbüntetésre** ítélték David Oszkár ifjúnokást. Beszámoltunk már David Oszkár villanyos szerelő ellen lefolytatott peréről. David 1932-ben a községi választások alkalmával a Dolgozók Blokkja egy olyan röpiratát osztogatta, mely a Szovjet megvédésére szólítja fel a munkásokat. A törvényszék régebben a röpirat szerzőit, a Dolgozók Blokkja 32 jelöltjét felmentette. David Oszkárt ma 500 lei pénzbüntetésre és politikai jogainak 2 hónapra való felfüggesztésére ítélték.

— **Asóval-kapával** mentek egymásnak a föld miatt. Herebea Floare és Beleac Ioan mizienii lakosok a földjeik határát állandóan a másik kárára igazították ki. Tegnap a szomszédok a határkiigazítások miatt összevesztek és a kezük ügyében levő kapákat is használták. Mindkettőjüket súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

— **Kirabolták a gepiui görög keleti lelkész lakásában** betörést követtek el. A lakásból nagyértékű ruhaneműket és ékszere-

ket vittek el. A csendőrségi nyomozás csakhamar a tettesek nyomára vezetett. A betörőket Ardelean Gheorghe és Cioban Floare cociuba-i lakosok személyében elfogták és át fogják őket kísérni az ügyészségre.

— **A bérlők nagygyűlése.** Értesítjük a város összes bérlőit, hogy november hó 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Munkakamara földszinti helyiségében Str. Gen. Mosiu 4. nagygyűlést tartunk, ahol az összes aktuális fontos kérdéseket megtárgyaljuk. Kérjük a bérlőket, hogy a nagygyűlésen minél számottevően vegyenek részt. Bérlők Szövetsége dr. Popovici Enea elnök, dr. Zoltán Károly főtitkár.

— **Leszállította a tábla a rovottmultu lovaj büntetését.** Caraba Ioan többször elítélt betörő lopással vádolva került ma a tábla elé. Caraba 1935 novemberében Tautas községben Ungur Ioan gazdánál kapott szállást éjszakára. Caraba észrevette, hogy vendéglátó házigazdája belső zsebében százakkal tömött tárcsa van. Éjjel kilopta a tárcsát, ami ezer leit és fontos iratokat tartalmazott, összeszedte az összeszedhető ruhaneműt és csendben eltávozott. A törvényszék két évre ítélte Carabát tekintetbe véve büntetett előéletét. A tábla ma egy évre és hat hónapra szállította le a büntetést.

— **Elitették a hitlen adószedőt.** Szabó József Agris községi gazdálkodó tagja volt a községi előjáróságnak. A bíró a községi illetékek beszedésével bízta meg Szabót, aki a kezelésére bízott összegből 6175 lejelt

nem tudott elszámolni. A törvényszék 15 napi elzárásra ítélte a sikkasztó előjárót. A tábla helybenhagyta az ítéletet.

— **Elitették a magyar himnusz éneklése miatt.** Német János Sanpal-i gazdálkodó a magyar himnusz éneklése miatt 200 lei pénzbüntetésre. Kántor János Sánt andre-i lakost sértő kifejezései miatt 500 lei pénzbüntetésre ítélte ma a törvényszék negyedik szekciója.

Mozgósínházak műsora:

Heyman: Artatlanok.
Fórum: Vig özvegy.
Apolló: Ismeretlen szerető.
Savoy: Tangokirály.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetés tomboia szeivényeket!

ÁLLÁS

Könyvkötészetbe tanulóleányt felvesz a Pásztor Ede cég. 6521

Jómódú perfect szobaleány hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban.

Dívtörő munkásnök azonnali munkára felvétetnek. Adler, Str. Aurel Vlaicu 20, az udvarban, ugyanott házakhoz is adunk ki. 6825

Ügyes tiszta kislány elsejére felvétetik magános urinőhöz. Str. Moldova 53-a. 6884

Fazekasgéd azonnal felvétetik. Kotzka Lajosné, Chisineu-Cris, jud. Arad. 6883

Ujságárust helyben fix fizetéssel és percenttel bevezetett helyre felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Képviselőt Ploesti, Braila, Galat részére átveszek. Salamon Alex, Galat, Petru Rares 15. 6886

Kefekötő tanuló fiu vagy leány fizetéssel felvétetik. Str. General Mosoiu 5. 6889

Ujságárusoknak jó keresettel felveszünk megbízható egyéneket, lehetőleg családosokat a Magyarság árusításához, ugyanott az ország minden magyarlakta helyére. Jelentkezni a kiadóhivatalban személyesen, vagy írásban lehet. 6891

Jóházból való kifutó fiu azonnalra felvétetik. Apolló nyomda Bul. Reg. Ferdinand 18. szám.

VÉTEL-ELADÁS

Mindszentekre gyertyát legolcsóbban Balázsnál, Str. Alexandri 34. 6862

Motort, egynegyed HP. megvételre keresek. Cimet a kiadóba kérek. 6872

Sírkoszorúhoz selyem krepp virágpaprok szép színekben nagy választékban olcsó árban kaphatók Pásztor Ede cégnél. 6771

Veszek színes madártollakat és fácán tollat. Fajbaromfi tenyészet Oradea Strada Franceza 12. 6636

Ebédli asztal 4 borszékkel, ágy, íróasztal, szalon garnitúra és többféle butorok nagyon olcsón eladó. Str. Cogalniceanu 2-c. emelet. 6842

Eladó kettő járatu malom vagy berendezés. Bálint, Calea Victoriei 34. 6890

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPÉN
ORADEA.

Telefon: 380.

6 oldal, MAGYARSÁG 1936 november 1.